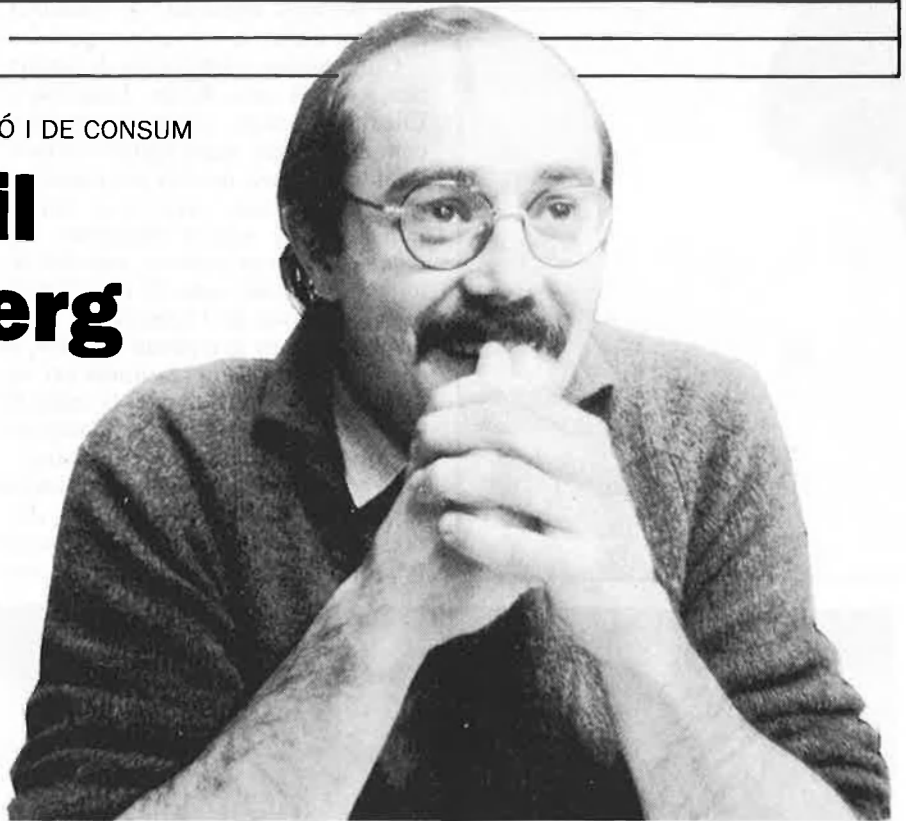

XAVIER MORET, NOVEL·LISTA D'ACCIÓ I DE CONSUM

A l'estil d'Spielberg

Xavier Moret fa de periodista i, per encàrrec propi, d'escriptor. Escriptor de novel·les de consum ben fetes: històries amb acció, col·loquials i de lectura ràpida. Tot això, sense renunciar a un producte ben fet i, és clar, sense buscar el Nobel.

Assumpció Maresma

En Xavier Moret s'ho mira tot amb un posat de tímid seriós, però el riure se li escapa sovint per sota el bigotí. Li agradaria viure de renda, però treballa de periodista a la TV3. Té 34 anys i viu amb dona, dos fills, un gat i un gos a la Floresta, «el barri mangui de Sant Cugat». Als trenta anys va decidir de fer real un pensament: d'aleshores ençà ha escrit tres novel·les.

Acostumat a fer de periodista, li fa mandra canviar el paper i sotmetre's a l'interrogatori. Finalment, s'asseu i ho accepta amb aire resignat: la seva primera novel·la, *L'americà que estimava Moby Dick*, és notícia i no perquè hagi guanyat cap premi literari, sinó perquè agrada als lectors i es ven bé.

—*¿T'imagines fent d'espia com el professor Stoneburner, personatge de la teva novel·la que treballa per als serveis secrets britànics per posar una mica de sal a la seva vida?*

—Això, a Anglaterra, ho tenen més fàcil. Graham Greene va treballar d'espia i John Le Carré també havia fet d'espia a l'MD-6. Jo no en tinc experiència. M'ho he d'inventar tot.

—*Home, ho tens fàcil, pots fer d'espia per a la Generalitat.*

—Seria molt avorrit. Durant una època em ballava pel cap fer una història dels «Mortadelos» de la Generalitat, però potser haurà de ser més endavant, ara em sembla que no dona.

No sóc un especialista del tema. Si tornés a fer una altra novel·la d'espionatge, només seria perquè tinc estima a Stoneburner.

—*És un personatge molt sentimental, ¿ets un sentimental?*

—Suposo que sí, si no ho ets, no val la pena viure..., però, parlàvem d'espies, ¿no? Els que més m'han agradat són Burgess Mcleen i Philby, un clan d'espies intel·lectualitzats que treballaven a favor de l'URSS.

—*¿Però si que podies haver acabat fent de professor de literatura anglesa?*

—Vaig estudiar dos anys per a enginyer químic, però aquella història no em va interessar gens. Aleshores, vaig fer filologia anglesa, per interès, i periodisme, perquè ho deixaven a bon preu.

Després, vaig començar a treballar a *Catalunya-Exprès*, que va ser una bona escola. D'allà, vaig fer un salt al món de les editorials. A Bruguera vaig tenir un càrrec molt pompós: «responsable de la línia d'aventures». El títol era bonic, però estava buit. En realitat, volia dir traduir Superman, la Mujer Maravilla i totes les col·leccions dels amics de Superman, i fer una supervisió de l'edició. Va ser una etapa curta perquè la rotativa es va cremar i van suprimir la línia d'aventures. Em va agradar molt traduir Superman.

Després he treballat en diferents

diaris: *El Correo Catalán*, *El País*, de Barcelona, *El Periódico* i ara sóc a la TV3, a cultura.

—*¿I quan fas la primera novel·la?*

—Quan vaig fer trenta anys, em va semblar l'edat límit per plantejar-me les coses. Cada dia omplia deu folis de notícies, que eren refregits de teletips i m'avorria molt.

M'ho vaig pensar i vaig arribar a la conclusió que, si sempre havia estat escrivint per encàrrec, havia arribat el moment de fer-me un encàrrec a mi mateix. I així ho vaig fer. I d'aquí va sortir *L'americà que estimava Moby Dick*.

—*¿Et vas passar al gremi dels escriptors?*

—Jo no em considero escriptor, més aviat sóc «escrividor». M'agrada fer novel·les de consum i que la gent s'ho passi tan bé llegint-les com jo fent-les. Pretenc fer novel·la de consum ben feta: explicar històries amb acció, col·loquials i que es llegeixin ràpid.

Fins fa un temps als ambients literaris del país es buscava només el gran autor que portés la literatura catalana al Nobel. Volien allò de la glòria, i ara només tenim cúpula. Fa tres anys vaig presentar la meva primera novel·la a tres premis literaris, sense cap mena d'èxit. Ara s'ha editat i, potser, això vol dir que comença a valorar-se aquest tipus de novel·la en aquest país. No ho sé, però es valori o no, el

que és clar és que la cultura catalana necessita novel·la de consum. Crec que Ferran Torrent, amb les seves novel·les, ha fet un gran favor a la literatura catalana.

—Abans has dit que t'avorries molt fent refregit de teletips, però, ¿a la teva vida de periodista no has viscut cap anècdota divertida?

—L'any passat vaig anar a fer una sèrie de reportatges a Txecoslovàquia, un d'ells a Seifert, el Premi Nobel de Literatura. De nit, preteníem fer un reportatge alternatiu, sense el permís de les autoritats txeques, sobre els disidents. Vam fer els contactes i, quan ens pensàvem que això que ens vigilaven era una fantasmada, se'ns van presentar a l'habitació vuit gorilles de la policia per anunciar-nos que la nostra estada a Txecoslovàquia havia deixat de ser desitjable. Jo estava adormit i em vaig trobar de sobte l'habitació plena de gent molt alta, amb gavardines de cuir i amb pinta de dolents: patilles llargues, molt alts... Eren gorilles purs, tan horteres com sempre els pinten a les pel·lícules americanes.

Finalment, després de diversos interrogatoris, ens van treure a la frontera amb Alemanya. Va ser distret, jo crec que molta gent pagaria

perquè l'expulssessin com a nosaltres. Ara, el fet més divertit va ser que un company de l'equip tenia la mania de col·leccionar la frase «Con esto y un bizcocho hasta mañana a las ocho», en tots els idiomes i, naturalment, se la va fer traduir al txec, i la tenia apuntada en diferents llocs. Quan els gorilles van trobar aquesta frase en txec per primera vegada, van quedar intrigadíssims, però, quan la van trobar per segona vegada, van al·lucinar encara més. A hores d'ara, encara deuen estar intentant desxifrar-ne la clau.

—¿I d'aquí no ha sortit cap novel·la?

—No, i això que hi havia personatges claus. En canvi, aquest estiu vaig ser a Florència per fer un reportatge sobre l'art etrusc, i encara que tot l'ambient era molt tranquil —sense policies, ni expulsions—, em va interessar la història sobre una possible falsificació d'una peça d'art, i vaig escriure *El misteri etrusc*.

Xavier Moret es va ensorrant cada vegada més a la cadira. S'ha acabat el Telenotícies vespre i la redacció de TV-3 queda deserta. La urgència que acompanya sempre els periodistes televisius ha quedat emmagatzemada, fins l'endemà. La calma sembla haver entrat a la conversa. Però no, Xavier

Moret explica la seva segona novel·la, *El manuscrit perdut*, que, com el nom indica, lliga molt amb l'Spielberg. El protagonista és un periodista català, abandonat a la guerra del Líban, que troba un manuscrit inèdit de Ramon Muntaner on s'explica la situació d'un tresor, i es dedica a buscar-lo per Tunísia, Catalunya, Occitània...

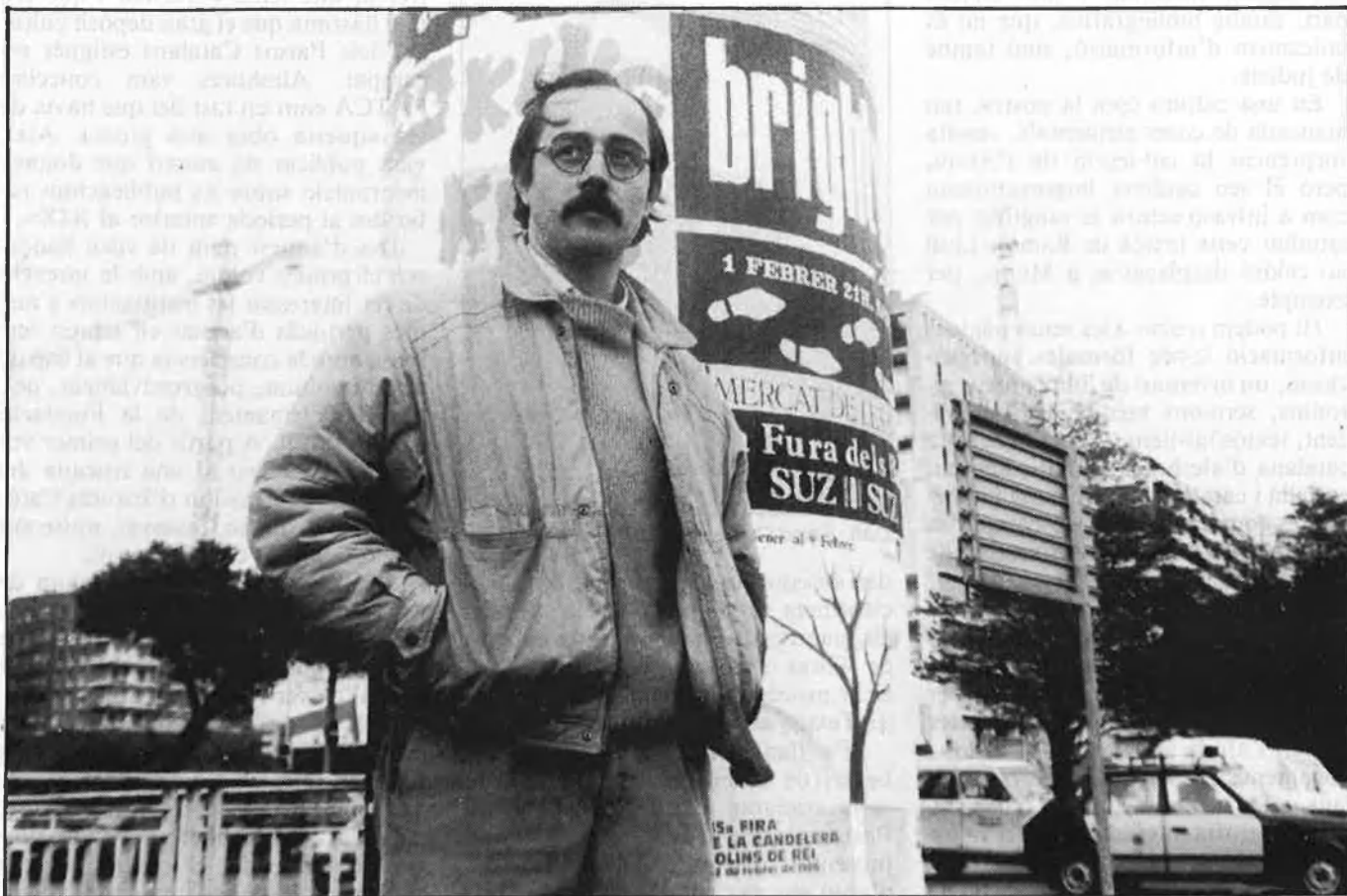
—T'ha agradat traduir *Superman*, fas aventures a l'estil Spielberg, però segur que t'agrada llegir un autor anglès que comença també per S...

—Sí, Shakespeare m'agrada molt, la formació de filologia anglesa m'ha marcat. A part Shakespeare, m'interessen molt Conrad, Melville...

—*Moby Dick*, de Melville, ¿l'has llegida tantes vegades com l'americà que se l'estimava?

—Dues o tres vegades, sí, tantes com l'americà, no. La novel·la que sí que m'he llegit tantes vegades com l'americà és *Sota el volcà*, de Lowry.

«Un periodista de TV3 assassinat per un fotògraf d'EL TEMPS», són les últimes paraules que ha dit en Xavier Moret abans de desintegrar-se i quedar-se, per sempre més, plegadet dins la revista. Ha estat una feina neta: tres clics-clics, i una cassette... ni una gota de sang, i això que era verge: era la seva primera entrevista. □

DOMENEC UMBERT

«Em va agradar molt traduir *Superman*»